

אלמנטים טרומיים ייעודיים לסקיטפארקים

אדריכל שי הרנוי*

פארקי אקסטרים משמשים את חובבי ההחלקה על סקייטבורד, רולר בליידס ואופני BMX ומהווים חלק מאופנת הספורט האתגרי שתפסה תאוצה בישראל ובעולם. בסקייטפארק המקצועי משולבות רמפות ומתקני החלקה טרומיים מתוכננים בקפידה ובעלי יתרונות רבים

פיתוח גמישות, קואורדינציה וביטחון עצמי. פארק המתוכנן נכון מבטיח הנאה צרופה ובליו חוויית.

אדריכלי נוף רבים בישראל מתבקשים כיום על ידי הרשויות המקומיות, לתכנן פארקי אקסטרים שכאלה בקנה מידה שונים. החל בפארקים שכונתיים קטנים (Pocket park) וזמינים במידי למשתמש, וכלה בפארקים רחבי ידיים (כחלק מהפארק העירוני) ומשוכללים, עם מגוון רחב של מתקנים. בעולם ישנן חברות רבות המייצרות אלמנטים טרומיים יעודיים לסקייטפארקים.

בישראל, חברת **ולפמן תעשיות בע"מ** הינה היצרנית המובילה לאלמנטים טרומיים (משנת 1923), והיא הייתה הראשונה לפתח שישה גדלים סטנדרטים של רמפות לסקייטבורד. בנוסף, החברה פיתחה עוד כעשרה מוצרים משלימים לסקייטפארקים (והיד עוד נטויה). מוצרים אלו מאפשרים לספק מענה מלא לכל רשות או מוסד המעוניינים להוסיף ולהרחיב את מגוון המתקנים הקיים בגבולותיהם, ולהתאים לכל תקציב ולכל גודל שטח. הרמפות ומתקני החלקה הטרומיים מתאימים גם לציבור מחליקי הרולר-בליידס ואופני BMX. כל האלמנטים הטרומיים אושרו על ידי מהנדס בטיחות. כמו כן, בסיום ההתקנה מהנדס בטיחות בודק ומאשר את המתקן לשימוש.

שני דגשים חשובים על בטיחות: הראשון, שטח הפארק חייב להיות מגודר עם גדר פשוטה בגובה של 1.1 מטר, שתפקידה לשמש מעין תמרור אזהרה ומטרתה למנוע כניסה של עוברי אורח אשר אינם משתמשים במתקני הפארק. השני, מהנדס הבטיחות יבקש להציב שלט ברור בכניסה למתקן, ובו דגשים על נושא ציוד מגן ובטיחות המשתמש. בכל הפארקים הללו מודגש כי האחראיות בגין שימוש במתקנים הינה על המחליק בלבד.

קיימים יתרונות חשובים לביצוע רמפות טרומות מבטון מזוין:

- תחזוקה מינימלית.
- בטיחות מירבית.

'פוקט' סקייט פארק במזכרת בתיה, תכנון אדריכל נוף מוסיטה פורמן

סקייט פארק ראש העין, תכנון לוסן אדריכלות נוף

פארקי אקסטרים - סקייטבורד, אופניים ורולר בליידס, צצים יותר ויותר בערים בארץ. הטרנד, שהחל בשנות השמונים בארצות הברית ובאירופה, הגיע גם לישראל. היום כבר ברור כי ענף ההחלקה הוא תחום בעל קהל אוהדים נרחב והוא לא עומד להיעלם.

במקומות שבהם אין פארקים מוסדרים להחלקה (או אין מספיק), הילדים מאלתרים מתקנים ומחליקים במקומות ציבוריים ובכבישים, ובכך נגרם נזק רב למתקנים הציבוריים, ואף חמור מכך, הילדים מסתכנים במתקנים לא בטיחותיים ובמעורבות בתאונות דרכים.

הרשויות המקומיות - עיריות ומועצות, זיהו את הבעיה ואת הצורך בהקמת רמפות זמינות ופארקים עם כניסה חופשית - Free Parks מוסדרים להחלקה. התועלת לילדים מגיל 10 ואף למבוגרים הינה עצומה.

פארקי אקסטרים וההחלקה מזמנים למשתמש פעילות ספורטיבית, תוך

שטח הפארק חייב להיות מגודר עם גדר פשוטה בגובה של 1.1 מטר, שתפקידה לשמש מעין תמרור אזהרה ומטרתה למנוע כניסה של עוברי אורח אשר אינם משתמשים במתקני הפארק

* הכותב הוא אדריכל חברת ולפמן תעשיות בע"מ

הסוג הנפוץ הינו פארק אקסטרים מאלמנטים טרוסיים, כדוגמת אלמנטים מתוצרת ולפמן תעשיות, מותאמים למתקני החלקה עם השלמת יציקות אופקיות באתר, כמו הפארק בשוהם, דימונה, יהוד, מזכרת בתיה, רמלה, גן יבנה, ראש העין ועוד

סקייט פארק במודיעין - אלמנט BUMP

והנסיון בכיפוע של פארקים יצוקים באתר. מחירי פארקים אלו גבוהים ונעים סביב 8-10 מליוני שקלים (לשטח פארק האקסטרים בלבד, לשטח של 1.5-2 דונם). **הסוג השלישי, הפחות נפוץ, הינו פארק אקסטרים עשוי מחומרים אחרים, כגון עץ או חומרים מורכבים אחרים.** פארקים אלו מוקמים בדרך כלל בתקציבים קטנים. יתרונם בכך שלא נדרש לבצע עבודות בטון ותשתיות וניתן להתקין על גבי משטח אספלט או בטון קיים. חסרונם של פארקים אלו הוא אורך חייהם בשימוש בתנאי חוץ. כמו כן, הם רגישים לוונדליזם מכל סוג שהוא או לשימוש של אופניים. אם לא ניתן לקיים שמירה נאותה והפרדה לשימוש של סקייטרים בלבד - מתקנים אלו בעייתיים. בכל מקרה, יש להקצות משאבים לתחזוקה שוטפת.

- משטח שקט ביחס לכל חומר אחר (כגון עץ).
- עמידות מעולה בפני פגעי מזג אוויר וונדליזם לאורך שנים ארוכות.
- בטון הינו המשטח המועדף על הגולשים בכל העולם.
- הביצוע באלמנטים הטרוסיים הוא גמיש להתאמה לצרכי הלקוח (אילוץ שטח, נתון ותקציב).
- זמן הקמה מהיר.

פרוייקטי פארקי האקסטרים מתחלקים לשלושה סוגים שונים:

הסוג הנפוץ הינו פארק אקסטרים המורכב מאלמנטים טרוסיים, כדוגמת אלמנטים מתוצרת ולפמן תעשיות, מותאמים למתקני החלקה עם השלמת יציקות אופקיות באתר, כמו הפארק בשוהם, דימונה, יהוד, מזכרת בתיה, רמלה, גן יבנה, ראש העין ועוד - ראה תמונות בכתבה זו. אלמנטים טרוסיים מדוייקים אשר תוכננו במיוחד, מונחים על בסיסים יצוקים באתר. לאחר הנחת האלמנטים, הקבלן יוצק משטח אופקי המגשר בין המתקנים והפארק מוכן להחלקה.

שיטה זו מאפשרת תכנון מהיר ופשוט לביצוע ובלוח זמנים קצר מאוד. ניתן לבצע בתקציבים נמוכים יחסית של 0.3-0.5 מליוני שקלים לשטח של 500-1000 מ"ר.

התקנה מסוג זה ניתן לבצע על משטחי בטון או אספלט קיימים ובכך לחסוך בעלויות. כמו כן, ניתן להשתמש באלמנט או מתקן בודד בשטח קטן. לדוגמה, רמפה ברוחב 6 מטר יכולה להתאים ללא בעיה לשטח של 100 מ"ר. ניתן להתאים מתקן לכל תקציב (מינימום נדרש כ-100,000 ש"ח).

הסוג השני, פארק אקסטרים היצוק באתר - כדוגמת פארק גלית בתל אביב, הרצליה, מודיעין ועוד.

בפארקים אלו מתבצעות עבודות "פיסול" לקרקע בהתאם לתכנון, כל האלמנטים מבוצעים על ידי יציקות בשלבים, עם שכלונות מדוייקות ועבודה ידנית מוקפדת.

באלמנטים גבוהים, הבטון מותז בדרך כלל על גבי השיפועים ומוחלק ידנית על ידי פועלים מנוסים.

היציקה באתר מאפשרת גמישות תכנונית, כאשר המוצר הסופי נראה כמו פסל סביבתי אשר הותאם בדיוק לדרישת המחליקים. כאשר כל האלמנטים מבוצעים כהלכה, פארק אקסטרים יצוק באתר הינו גן עדן למחליקים.

פארק יצוק באתר הינו פרויקט הנדסי מורכב, שמחייב עבודה של קבלן מבצע ברמה גבוהה מאוד, אשר ברשותו הידע

סקייט פארק בשוהם - אלמנט גל, תכנון ברקאי גד אדריכלות נוף

תמונות הפארקים בכתבה זו הינן של פארק אקסטרים המורכב מאלמנטים טרוסיים ויציקות אופקיות באתר מתוצרת ולפמן תעשיות בע"מ. חברת ולפמן רכשה ניסיון וידע רב בתחום תכנון והקמת פארקי אקסטרים מסוג אלה ויכולה ליעץ בתכנון ובשלבי הביצוע הנדרשים. ■

הכתבה פורסמה לראשונה בעיתון מבנים גיליון 302, יולי - אוגוסט 2013